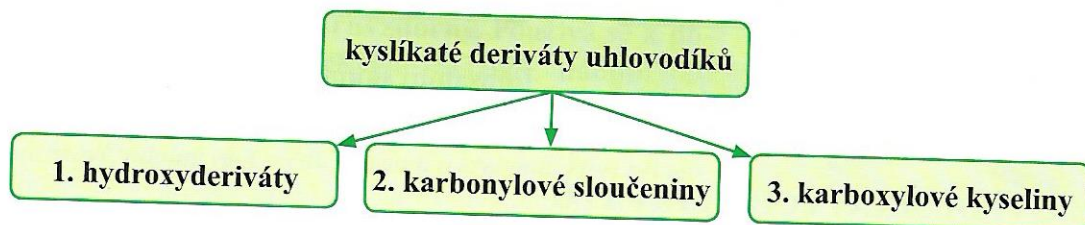

3. KYSLÍKATÉ DERIVÁTY UHLOVODÍKŮ

Které charakteristické skupiny derivátů uhlovodíků jste dosud poznali?

Deriváty uhlovodíků, které v molekulách obsahují **vázané atomy kyslíku**, se nazývají **kyslíkaté deriváty uhlovodíků**.

ROZDĚLENÍ KYSLÍKATÝCH DERIVÁTŮ UHLOVODÍKŮ

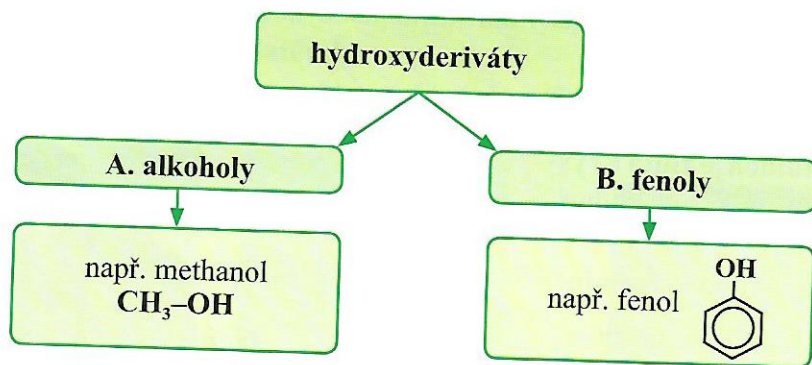

1. HYDROXYDERIVÁTY

Hydroxyderiváty jsou sloučeniny s hydroxylovou skupinou $-OH$, připojenou k uhlovodíkovému zbytku.

Pokud je **uhlovodíkový zbytek** hydroxyderivátů odvozen od **uhlovodíku s otevřeným nebo cyklickým řetězcem**, nazývají se **alkoholy**. Pokud je odvozen od **aromatického uhlovodíku**, nazývají se **fenoly**.

ROZDĚLENÍ HYDROXYDERIVÁTŮ

A. ALKOHOLY

Alkoholy jsou deriváty uhlovodíků (kromě arenů), které mají v molekule vázanou hydroxylovou skupinu $-OH$.

NÁZVOSLOVÍ ALKOHOLŮ

Systematický název je **jednoslovný**. Skládá se z **názvu uhlovodíku** a zakončení **-ol** (např. methanol). Název je možné vytvořit také z názvu **uhlovodíkového zbytku** a slova **alkohol** (např. methylalkohol).

Jestliže molekula alkoholu obsahuje více hydroxylových skupin, zapíšeme před zakončení -ol čísla atomů uhlíku, na kterých jsou $-OH$ skupiny vázány, a předponu vyjadřující počet $-OH$ skupin v molekule.

Příklad: propan-1,2,3-triol

$$\begin{array}{c} \text{CH}_2 - \text{CH} - \text{CH}_2 \\ | \quad | \quad | \\ \text{OH} \quad \text{OH} \quad \text{OH} \end{array}$$

1. Pojmenujte tento alkohol:

$$\begin{array}{c} \text{CH}_2 - \text{CH}_2 - \text{CH}_2 \\ | \quad \quad | \\ \text{OH} \quad \quad \text{OH} \end{array}$$

2. Odvoďte vzorec: butan-2,3-diol.